ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1924 – *Յուլիս* – 1924

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

էջ

Հ. Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ. — *Եւսեբիոսի Եմեսացւոյ Մեկնութիւն Արարածոց* . . 225

Հ. Գ. ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ. — *Սնամէջ «Գրական Հանելուկներ» Հորոյի* . . . 228

Տօքթ. ՎԱՀՐ. Յ. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ. — *Հայ Բժշկական Ձեռագիրք Ս. Ղազարու վանքին*. 232

ԱՐԱՄ ԵՐԵՄԵԱՆ. — *Սպահանի Չահարմահալ գաւառը* 233

ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ

Հ. ԱՃԱՌԵԱՆ. — *Հայերէն նոր բառեր Գրիգոր Մագիստրոսի թուղթերուն մէջ* . 240

ԳՐԱԿԱՆ

Հ. Ե. ՓԷՉԻԿԵԱՆ. — *Յայգանուագ* . . 242

ՕՄԱՐ ԽԱՅԵԱՄԻ *Քառեակներու վերջին թարգմանութիւնը (թրգմ. բնագրից* ՎԱՂԱՐՇԱԿ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ 246

ԱՅԼԵՒԱՅԼՔ

Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ. — *Ժառանգականութիւն և միջավայր* 247

Հ. Ե. ՓԷՉԻԿԵԱՆ. — *Ամավերջի հանդէսը Մ.-Ռ. վարժարանին մէջ* . . . 250

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ *Հնութիւնների պաշտպանութիւնը. Դեկրետ* 252

Հ. Ղ. ՏԱՅԵԱՆ. — *Մայր Դիւան Մխիթարեանց Վենետիկոյ ի Ս. Ղազար* . . 253

SOMMAIRE

1924 – Juillet – 1924

PHILOLOGIE

p.

P. V. Hovhannessian. — Commentarium in Genesim d'Eusèbe d'Émesse . 225

P. G. Nahabédian. — Les vains énigmes littéraires de Horo 228

Dr. Vahr. H. Torkomian. — Traités de médecine, Manuscrits arméniens du monastère de S. Lazare 232

Aram Érémian. — La province Tcharmahal d'Ispahan. 233

LINGUISTIQUE

H. Adjarian. — Mots inconnus arméniens dans les lettres de Grégoire Makisdros 240

LITTÉRATURE

P. E. Paitchikian. — Sérénade (poésie) 242

La dernière traduction des quatrains d'Omar Khaïam (trad. *Vagharchak Caloustian*) 246

DIVERS

M. Minassian. — L'Héréditarisme et le milieu 247

P. E. Paitchikian. — La fête de l'année scolastique au Collège Mobrat Raphaël 250

La protection des Antiquités de l'Arménie; Décret 252

P. L. Dayan. — Les Archives Centrales des Mékhitharistes de S. Lazare de Venise 253

Կը խնդրուի մեր պատուական բաժանորդներէն՝ որ տարւոյս ընթացքին մէջ հասցէի որևէ փոփոխութիւն հաճին կանխապէս հաղորդել խմբագրութեանս։

Յանձնարարեալ (Recommandé) *ծրարով ստանալ փափագողք պէտք է յաւելուն բաժնեգնոյն վրայ գաղղ. ֆր.* 5։

Խմբագրութիւնս պատասխանատու չէ որևէ կորուստի՝ յետ կարեւոր եղած խնամքով առաքումները կանոնաւորապէս կատարելու։

digitised by A.R.A.R.@

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԳՐՔԵՐ

Մ. ԱՃԷՄԵԱՆ, Մ. ՍԻՍԵՌԵԱՆ, Ե. ՈՍԿԵՐԻՉԵԱՆ. — *Սուրիահայ Տարեցոյց 1924. Հալէպ, էջ 298, գին 15 ֆրանք։*

Մ. ԱՃԷՄԵԱՆ, Ե. ՈՍԿԵՐԻՉԵԱՆ. — 1924 *Օրացոյց Սուրիական Ցիշատակ. (ի նպաստ Հալէպի Հայ Ազգ. Երկսեռ Վարժարանաց). Հալէպ։*

— *Բժշկարանի բարոյական ախտից և Շտեմարան պիտանի գիտելեաց. Ֆրեզնօ 1924, էջ* 126. *գին՝ մէկ տոլար։*

Վ. Յ. ԲԱՐՍԿԵԱՆ. — *Խոհանոցի գիրք, Ֆրէզնօ 1922. Տպ. «Նոր կեանք – Արօր»ի. էջ* 119. *գին 75 սէնթ։*

— *Բարոյալից Զուիշտներ. Ֆրէզնօ 1921, էջ* 161. *գին՝ տոլ.* 1։

ԵԴՈՒԱՐԴ Ա. ՈՍԿԵՐԻՉԵԱՆ (Զգօն-Սեպուհ). — *Տառապանքի Օրերէն. Հալէպ 1923. Աղեքսանդրիա, տպագր. Ա. Գասապեան. էջ 24. գին՝* 7 Ե. Գ։

ԶԱՊԷԼ ԵՍԱՅԵԱՆ. — *Անձկութեան ժամեր. Մատենաշար «Ալիք», թիւ 1. Սելանիկ 1924, էջ 56. գին 25 դր. կամ 3 սէնթ։*

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ. — *Գիշերօթիկ և և Ցերեկեայ. Գահիրէ 1924. Ցայտագիր–ծրագիր. էջ 66։*

ՀԱՅԿ. ԲԱՐԵԳ. ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. — *Հաշուեկշիռ և Տեղեկագիր 17րդ շրջանի (1922). Գահիրէ 1924. Հ. Բ. Ը. Միութեան Տպարան, էջ 63։*

Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆ. — *Հ. Յ. Դաշնակցութեան «Լիկուիդացիա»ն Բոլշեւիզմի սնանկութեան առիթով. Մատենաշար «Յուսաբեր» թիւ 6. Գահիրէ 1924. տպ. «Յուսաբեր»ի. էջ 187. գին* 7 Ե. Գ։

ԲԱՇԽԻ ԻՇԽԱՆԵԱՆ. — *Երկու ամիս Բոլշեւիկեան բանտում. կենսագրական գծեր՝ Վ. Նաւասարդեան. Մատենաշար «Յուսաբեր» թիւ 5. Գահիրէ 1924. տպ. «Յուսաբեր»ի. էջ 196. գին* 10 Ե. Գ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Կը քաղենք Լէոն Բաշալեանի տեղեկագրութենէն, որուն վերնագիրն է՝ «Շահեկան տեսակցութիւն մը Յուսիկ եպս. Զօհրապեանի հետ Հայաստանի եւ Էջմիածնի կացութեան մասին». — («ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ», *Օգոստոս* 11)։

ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻՆ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԱԾ

Էջմիածնի հոյակապ Մատենադարանին 140 *սնտուկ ձեռագիրները և արժէքաւոր գիրքերը որոնք ասկէ առաջ Մոսկուա տարուած էին, կատարուած դիմումներուն և խորհր. Հայաստանի կառավարութեան ձեռնարկներուն շնորհիւ առանց բացուելու և անկորուստ վերադարձուած են Մատենադարանին մէջ, որ խիստ լաւ կարգաւորուած է և կը պարունակէ* 10,000 *կտոր ձեռագիր և* 80,000*ի չափ հայերէն, ռուսերէն և այլ լեզուներով և ամէն տեսակ նիւթերու վերաբերեալ հին ու նոր և օգտակար ու արժէքաւոր գիրքեր։*

ՃԵՄԱՐԱՆԸ, ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ ԵՒ ՏՊԱՐԱՆԸ

Ասոնք պետականացուած են և կը կառավարուին Երեւանի կառավարութեան կողմէ, ինչպէս նաեւ Մատենադարանը որ բաց է հանրութեան առջեւ։ Նախկին Գէորգեան Ճեմարանը վերածուած է այժմ Բ. կարգի ուսումնարանի (գիմնազիա) որուն տեսուչ կարգուած է նախկին վարդապետ մը՝ Երուանդ Մինասեան։ Մատենադարանի պատկերասրահը կը պարունակէ Այվազովսքիի, Բաշինջաղեանի, Եղիշէ Թադէոսեանի, Փանոս Թէրլէմէզեանի և ուրիշ ծանօթ նկարիչներու իւղաներկ ու ջրաներկ ծովանկարները, գիւղանկարները, դաշտանկարները և ուրիշ զանազան գեղարուեստական արտադրութիւնները։

digitised by A.R.A.R.@

Թանգարանը եւս պահուած է լաւ և կարգաւո֊րեալ վիճակի մէջ։

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՆԵՆ ԲԱՇԱԼԵԱՆ ԵՒ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Պ. Լեւոն Բաշալեան և Եգիպտոսէն Պ. Ասա֊տուրեան Հ. Բ. Ը. Միութեան կողմէ Երեւանի կառավարութեան հետ բանակցութիւններ կը կատարեն ներկայիս, կտակային խնդիրներու և Հայաստանի մէջ գիւղատնտեսական վարժարան մը հիմնելու մասին։

ՇԻՆԱՐԱՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Խորհրդային Հայաստանի ամէն կողմը մինչև իսկ գիւղական ամենայետին ու մութ անկիւն֊ները կը կատարուին կառավարութեան հսկողու֊թեամբ շինարարական աշխատանքներ, ջրանցք֊ներ կը բացուին, ճահիճները կը չորցուին, եր֊կրին տնտեսական ու առեւտրական կեանքը կը բարելաւուի և նորանոր դպրոցներ կը բացուին։ Վարչապետ Պ. Լուկաշին և կառավարութեան միւս բոլոր վարիչները ոգի ի բաին կ'աշխատին ժողովուրդին բարօրութեան և լուսաւորութեան համար։

ՀԱՅԵՐԷՆԸ ՊԱՐՏԱՒՈՐԻՉ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Հայերէն լեզուն պարտաւորիչ է Խորհրդային Հայաստանի բոլոր պաշտօնատուններուն համար, և այն պաշտօնեաները որ հակառակ այս մասին տրուած բացորոշ հրամանին ռուսերէն լեզուով կը կատարեն իրենց թղթակցութիւններն ու գոր֊ծառնութիւնները, դատաստանի կ'ենթարկուին։

ԵՐԵՒԱՆԻ ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ԵՒ ԹԱՏՐՈՆԸ

Երեւանի թանգարանին մէջ զետեղուած են ազգային ծանօթ դէմքերու, գրագէտներու, բա֊նաստեղծներու (Նալբանդեանց, Պատկանեան, Սունդուկեան ելն. ելն.) կենդանագիրները, և ձեռագիր ու տպագիր աշխատութիւններն ու նա֊մակները եւն.։ Մատենադարանն ալ ճոխ գիր֊քերով լեցուն է։ Պետական թատրոնին մէջ նո֊րագոյն հեղինակներու երկերէն ներկայացումներ կը տրուին։ Համալսարանը օժտուած է համեստ ու կարող ուսուցիչներով։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Երեւանի մէջ սկսած է շինուիլ 7000 ձիու ուժ ունեցող ելեկտրական կայան մը որ պիտի լու֊սաւորէ այդ գաւառը և շրջակաները և ելեկտրա֊կան թրամուէյներ պիտի շինուին Երեւանէն դէպի Ղամարլու, Օշական և Աշտարակ։

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱԳԻԾԸ

Կառավարութիւնը ծրագիր մը պատրաստած է Սարտարապատի երկաթուղիի գիծին ճամբան փոխելու և զայն Էջմիածնի վրայով Երեւան բերելու համար, մինչդեռ հիմա երկաթուղին մայրաքաղաք գալու համար ստիպուած է բա֊ւական մեծ ու երկար շրջան մը կատարելու։

ՋՐԱՆՑՔՆԵՐԸ ԿԸ ԳՈՐԾԵՆ

Շիրակայ, Սարտարապատի, Էվչիլարի և Էջ֊միածնի ջրանցքներուն շինութիւնները ամբող֊ջովին աւարտած ըլլալով, սկսած են ոռոգուիլ այս տեղերն ու այգիները որոնք շատ լաւ հունձք մը կը խոստանան։

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԻՆ ՀԱՅՈՑ ՔՈՎ

ԳՐԵՑ

Հ. ՎԱՐԴԱՆ Վ. ՀԱՑՈՒՆԻ

ՎԵՆԵՏԻԿ — Ս. ՂԱԶԱՐ
1923

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Պ. Մ. Ս. ԿՈՒՐԵՂԵԱՆ. *Գահիրէ. — Ստացած ենք չէքը. Ֆր. 42ը կ'անցնենք խմբագրութեանս հաշուոյն և 23,50ը՝ Տպարանի։*

Պ. ԱՐՇԱԿ ԳԱՖԱՖԵԱՆ. *Խարթում. — Անցու֊ցինք Ձեր հաշուին։*

Պ. Մ. ԽՍԻՐՋԵԱՆ. *Աղեքսանդրիա. — Նոյն֊պէս։*

Պ. Պ. ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ. *Տիր-Տաուա. — Թըղ֊թատարին յանձնեցինք վերջին թիւերը. ստացաք անշուշտ մեր քարտը։*

digitised by A.R.A.R.@